

reflexion

Skillnad på läkekonster och läkekonst

»Själva omhändertagandet i vården spelar roll, antagligen mycket större än vi oftast tänker på.«

Nyligen publicerade vi ett nytt rön på Lakartidningen.se om att både riktig och simulerad akupunktur lindrade illamående hos cancerpatienter. Forskarnas slutsats – akupunktur verkade genom en »ospecifik behandlingseffekt« (kan också utläsas: placebo). Utan tvekan är studien ett rekordligt vetenskapligt hantverk. Inte minst den fiffiga blindningen som gjorde att patienterna inte kunde skilja äkta vara från akupunktur på lätsas. Om sambandet gäller akupunktur på andra indikationer bör man ta reda på. Verktyg finns.

Det är komplicerat med verksamma kontextuella kurer. Inte minst för att det ytterst handlar om att en begränsad mängd skattepengar ska fördelas på ett ökande antal behandlingar för en alltmer vårdkrävande befolkning. Lek med tanken att en liknande studie skulle jämföra homeopatiska läkemedel, placebo och ingen behandling. Jag skulle sätta en slant på att en sådan studie skulle visa att även homeopati har en »ospecifik behandlingseffekt«. Något som inte motiverar att homeopatiska läkemedel ska införas i sjukvården. Om du frågar mig.

Det viktigaste med studien om akupunktur är att den demonstrerar något helt annat, som är lätt att begripa men svårare att studera. Själva omhändertagandet i vården spelar roll, antagligen mycket större än vi oftast tänker på. Jag vet inte om du håller med, men jag tycker mig se att läkekonsten går mot en renässans. Om det stämmer är det en bra utveckling.

Den dag jag drabbas av sjukdom vill jag nämligen ha både evidensbaserade motmedel och en läkare som bryr sig om mig.

Stefan Johansson
medicinsk redaktionschef
stefan.johansson@lakartidningen.se

Foto: Ann-Sofi Rosenkvist

Sega IT-system. Gynekologen Gunnel Lindell uppskattar att hon sitter framför datorn ungefär 30–40 procent av sin kliniska arbetstid. **AKTUELLT** Sidan 770

ledare
767 Läkare behövs i IT-utvecklingen
Mikael Rolfs

reflexion
763 Skillnad på läkekonster och läkekonst
Stefan Johansson

It debatt
768 En stjärnas fall
Robert Hahn

769 Apropå! Debatten om kvalitetsregister
Bäst På Offentliga Upphandlingar AB
Lasse Wilhelmsson

aktuellt
770 Läkarkåren kritisk till IT-system
Sega system – och ingen som lyssnar

774 Göteborgs läkarförening ser allt fler fall av specialanställningar. EU-läkare riskerar sämre villkor

Läkare som tittat i chefens journal säger upp sig
776 Interaktionssystem ska analyseras

Patientsäkerhet/Ärenden

777 Sylf-krav: Egen arbetsyta för alla underläkare

Han ska ta fram ny patientlag

medicinsk kommentar
778 Åldrande med »komprimerad sjuklighet« ännu en hägring. Sjukligheten under ålderdomen har snarare expanderat
Andrus Viidik

nya rön
781 Luftföroreningar, trafik och kokain utlöser hjärtinfarkt
Anders Hansen

Shuntkirurgi ger förbättring vid hydrocefalus och smärkärllsjuka
Magnus Tisell

782 PCR – diagnostiskt komplement vid neonatal sepsis
Andreas Ohlin

Zinktillskott ger färre och kortare förkylningar men ...
Karin Sundström

783 Brister i läkemedelshantering vanligaste orsak till avvikelser på kirurgiska vårdavdelningar
Rune Sjödahl

Cirka var fjärde person drabbas av ångest-syndrom under sin livstid. Ofta är tillstånden kroniska och samsjukligheten hög. Lakartidningens tema om ångestsjukdomar har relevans för hela läkarkåren. Sidorna 785–808

Illustration: Jakob Robertsson/Typoform

Neurologisk grund för musikalisk njutning *Anders Hansen*

Klinik och vetenskap

785–808 Tema Ängestsjukdomar

785 Ängest är vår arvedel som vi bör förvalta väl *Nils Lindefors, Gerhard Andersson*

786 Psykiatrin och primärvården har ett gemensamt ansvar *Cecilia Björkelund, Mikael Hasselgren*

787 Vanliga folksjukdomar som debuterar tidigt i livet *Lars von Knorring, Gerhard Andersson, Paul Lichtenstein, Christian Rück, Nils Lindefors*

792 Generaliserad ångest kan behandlas effektivt *Christer Allgulander, Björn Paxling, Gerhard Andersson*

795 Paniksyndrom – ond cirkel av fel-tolkade kroppsliga signaler *Gerhard Andersson, Per Carlbring, Cecilia Svanborg, Jan Bergström, Lars-Göran Öst, Nils Lindefors*

798 Om och om igen ... tvångscirkeln kan brytas *Christian Rück, Erik M Andersson, Sergej Andréewitch, Susanne Bejerot, Tord Ivarsson, Sandra Bates, Nils Lindefors*

802 Social fobi – ingen vanlig blyghet *Tomas Furmark, Erik Hedman, Maria Tillfors, Lisa Ekselius*

806 Nya forskningsspar banar väg för bättre terapi *Christian Rück, Nils Lindefors, Christer Allgulander, Gerhard Andersson*

Läkemedelsfrågan

809 Kliande noduli efter Havrix-vaccination *Karin C Söderberg, Ylva Böttiger*

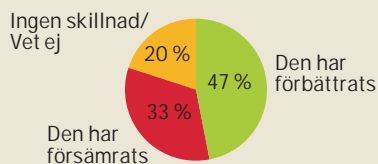
debatt och brev

810 Trötthet och pseudodiagnostik *Jan Calissendorff, Mikael Lehtihet, Mats Palmér, Cecilia Mattsson, Dan EH Andersson*

webbfrågan:

Hur har patientsäkerheten påverkats av e-journaler?

Hur upplever du att patientsäkerheten har påverkats av elektroniska patientjournaler jämfört med pappersjournaler?

189 hade svarat den 4 april kl 11 .00.

Foto: SciencePhoto Library

KULTUR Om den »perfekta sortin«. Mer att läsa i kulturens artikelserie »Läkaren och etiken«. Sidan 814

811 Plus repliker på Läkartidningen.se: *Nina Oksa, Jan Calissendorff, Mikael Lehtihet, Mats Palmér, Cecilia Mattsson, Dan EH Andersson*

812 D-vitaminbrist – vems ansvar? *Susanne Bejerot, Ann Gardner, Mats Humble*

813 Att förlora en förälder är dödligt: Vården måste ta större ansvar även för anhöriga *Mikael Rostila, Jan Saarela*

Ett tragiskt fall *Pawel Mikulowski*

Kommentar till debattartikel om Nors spans plats i terapin på Läkartidningen.se: *Anna-Carin Berggren, Anna Rundcrantz, Sofie Schwan, Pär Hallberg*

Mer debatt på Läkartidningen.se: *Ann-Sofie Sundberg, Anki Sundin, Petra Lundström, Linda Jonsson, Theo Bodin*

kultur

814 Tyst accept av »perfekt sorti« – men bara i det enskilda fallet *Niels Lynøe*

816 lediga tjänster

818 platsannonser

833 meddelanden

834 information från läkarförbundet

endast på webben

Fler artiklar på Läkartidningen.se

Vetenskapliga artiklar har genomgått referentbedömning. Varje manuskript granskas av minst en (ofta fler) av Läkartidningens stab vetenskapliga experter. Granskningen av manuskript sker enligt internationella rekommendationer (www.icmje.org).

Organ för Sveriges läkarförbund
Box 5603, 114 86 Stockholm
Besöksadress: Östermalmsgatan 40
Telefon: 08-790 33 00
Fax: 08-20 76 19 (centralredaktion)
08-20 74 35 (annonser)
Webb: Läkartidningen.se
E-post: redaktionen@lakartidningen.se
annonser@lakartidningen.se
fornamn.efternamn@lakartidningen.se

Chefredaktör och ansvarig utgivare
Jonas Hultkvist 08-790 34 61

Medicinsk huvudredaktör
Jan Östergren (internmedicin) 08-790 34 31

Redaktionschef och stf ansvarig utgivare
Karin Bergqvist 08-790 34 91

Medicinsk redaktionschef
Stefan Johansson (pediatrik) 08-790 34 87

Webbchef
Elisabet Ohlin 08-790 34 97

Marknads-/annonsdirektör
Ulf Jansson 08-790 35 47

Medicinska redaktörer
Jon Ahlberg, docent (patientsäkerhet)
Anne Brynolf (studentredaktör)
Margaretha Bågedahl-Strindlund, docent (psykiatri)
Ylva Böttiger, docent (klinisk farmakologi)
Mikael Hasselgren (allmänmedicin)
Lena Marions, docent (obstetrik och gynekologi)
Louis Riddez, docent (kirurgi)
Carl Johan Sundberg, docent (fysiologi)

Sekretariat
Inga-Maj Lagerholm 08-790 34 11
Britt-Marie Ström 08-790 34 79

Administration/ekonomi
Yvonne Bäärnhielm 08-790 34 74

Produktion
Marita Arvidsson (grafiker) 08-790 34 72
Mats Karedell (IT) 08-790 33 38
Bo Svensson (IT) 08-790 33 19

Grafik: Typoform (där inget annat anges)

Redaktion
Björn Enström (webbredaktör) 08-790 34 81
Doris Francki (medicinsk redigering) 08-790 34 67
Sara Gunnarsdotter (reporter) 08-790 34 10
Sara Holfve (AD) 08-790 34 63
Jarl Holmén (medicinsk terminologi, korrektur) 08-790 34 64
Gabor Hont (kultur) 08-790 34 80
Carin Jacobsson (meddelanden) 08-790 34 78
Ewa Knutsson (medicinsk redigering) 08-790 34 83
Jan Lind (debatt) 08-790 34 84
Michael Lövrup (reporter) 08-790 35 26
Marie Närlid (reporter) 08-790 34 29
Madeleine Ramberg Sundström (redigering) 08-790 34 82
Birgit Wilhelmson (medicinsk redigering) 08-790 34 94

Marknads- och annonsavdelning
Britt-Marie Aronsson (annonskoordinator) 08-790 34 95
Irene Balsam (annonservice) 08-790 34 90
Eva Larsson (säljare) 08-790 35 06
Göran Sterner (säljare) 08-790 35 03
Vivan Streng (annonservice) 08-790 34 73

Prenumerationsavdelningen
Hélène Engström 08-790 33 41
pren@lakartidningen.se

Läkartidningen Förlag AB
Håkan Wittgren (vd)

TS-kontrollerad upplaga: 41 600 ex
ISSN: 0023-7205 (pappersutgåva)
1652-7518 (webbupplaga)

Tryckeri Sörmlands Grafiska AB

organ för sveriges läkarförbund grundad 1904 Sveriges läkarförbund
Den medicinska professionens organisation